

Algemene Beschouwingen n.a.v. de begroting 2019

Bij de Algemene Beschouwingen van juni vorig jaar heeft PvdA/GroenLinks antwoord gegeven op de vraag “Wat voor gemeente willen we zijn”. Ons antwoord toen was:

- Een bestuurskrachtige gemeente
- Een sociale gemeente
- Een duurzame en innovatieve gemeente
- Een solide en investerende gemeente

Ik ga de uitwerking hiervan niet opnieuw geven, dat is vorig jaar al gedaan. Wel zijn deze punten voor de PvdA/GroenLinks nog steeds leidend in ons politiek denken en handelen. Het is, zeg maar, onze waardenkaart.

Wat is er gebeurd na de vorige Algemene Beschouwingen?

Na de zomer van 2017 zijn de ontwikkelingen in bestuurlijk Beemster in een stroomversnelling gekomen. Onder andere de ambtelijke samenwerking met Purmerend was verre van optimaal, de financiën stonden en staan onder druk door het grote beroep dat gedaan wordt op bijvoorbeeld de Jeugdzorg. Eén en ander leidde ertoe dat er op een andere manier gedacht en gesproken werd over de toekomst van de Beemster. Hierbij nam de Beemster Polder Partij het voortouw door in een nieuwsbrief zich uit te spreken voor een opgaan van Beemster in een groter geheel.

Ook bij de andere partijen in de raad werd noodzaak tot actie gevoeld. Op voorstel van de burgemeester werd in oktober een verkenning uitgevoerd. Resultaat hiervan was dat alle partijen, geen uitgezonderd, de urgentie van een bestuurlijke opschaling voelden, waarbij er wel verschillen waren hoe die opschaling zou moeten plaatsvinden.

Na een uitgebreid proces van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming heeft op 9 januari j.l. de gemeenteraad met een ruime meerderheid besloten om een bestuurlijke fusie met Purmerend te realiseren. PvdA/GroenLinks had en heeft daarbij oog voor de weerstand uit de Beemster gemeenschap. Die begrijpen we. Lang mochten we ons als Beemster koesteren in een samenleving die veel zelf kon. De wereld staat echter niet stil en de opgaven waar de gemeente voor staat zijn complex en kunnen vaak helemaal niet binnen de dijk worden opgelost.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van afgelopen maart werd duidelijker dat deze verkiezingen eigenlijk nog maar over één thema zouden gaan, de bestuurlijke fusie. Terwijl er veel meer zaken aan de hand zijn die aandacht, geld en inzet nodig hebben.

De uitslag van de verkiezingen is bekend, een politieke aardverschuiving die de vorming van een coalitie moeilijk maakte. Het belangrijkste thema van de verkiezingen werd vanzelf het belangrijkste thema rond de coalitievorming. En dat leidde er uiteindelijk toe dat, na een lange tijd van onderhandelingen, de VVD, PvdA/GroenLinks, D66 en het CDA elkaar gevonden hebben in een akkoord wat wij van harte onderschrijven.

Welke voor ons belangrijke punten staan er in dit akkoord, laat ik er een aantal noemen:

- We gaan de opbrengst grondexploitatie inzetten voor nieuwbouw van sociale huur woningen en algemene voorzieningen. Wonen in de Beemster is niet alleen voor de kapitaalkrachtigen. Ook inwoners die minder te besteden hebben moeten hier kunnen blijven wonen.
- We gaan ons de vraag stellen wat we met subsidies willen en kunnen bereiken en op basis daarvan gaan we de subsidieverlening opnieuw beoordelen. Het is voor ons belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen.
- We zijn ambitieus op het gebied van duurzaamheid en energietransitie en bereiden ons voor op de gevolgen van klimaatverandering en ja, dat kunnen we niet alleen. We willen dat inwoners in de sociale huur of goedkope bouw niet met hoge energiekosten blijven zitten, waardoor hun netto maandlasten alsnog torenhoog zijn.
- We koesteren de Werelderfgoederen in onze polder.
- We staan volledig achter het besluit om tot een fusie te komen met Purmerend en we willen dat inwoners actief betrokken zijn in het proces dat we hiervoor moeten doorlopen.
- We willen een realistische en sluitende meerjarenbegroting.

Op basis van het coalitieakkoord is vlak voor het zomerreces een college gevormd, dat op zich heeft genomen dit akkoord zo goed mogelijk uit te voeren. Als onderdeel hiervan heeft het college een meerjarenbegroting 2019-2022 gemaakt en die ligt vandaag voor ter bespreking.

Het college presenteert een realistische en sluitende begroting. En terwijl de beschikbare financiën beperkt zijn wil het college een aantal ambities realiseren waar de PvdA/GroenLinks zich goed in kan vinden. Ik noem er een aantal:

- Het opstellen van dorpsvisies en herziening van het bestemmingsplan buitengebied.
- Herijking van het subsidiebeleid.
- Actualisering van de duurzaamheidsagenda en daarbinnen vooral aandacht voor activiteiten in het kader van de energietransitie en die voor iedereen betaalbaar maken.
- Het opstellen van een samenhangende zorgstructuur vooral op het gebied van de jeugdzorg.

Daarnaast zijn er een aantal verplichtingen, van uit het rijk, die de gemeente moet oppakken, ik noem de invoering van de omgevingswet en het Interbestuurlijk Programma kortweg het IBP genoemd. Begint het voor de omgevingswet steeds duidelijker te worden wat daarvoor van de gemeente verwacht wordt en welke keuzes gemaakt moeten worden, voor het IBP is dat minder duidelijk. Er wordt wel geld ter beschikking gesteld en er is een lijstje met maatschappelijke opgaven, echter wat het concreet voor onze gemeente gaat betekenen en hoeveel eigen geld we eraan moeten besteden is nog compleet onduidelijk. Wel is duidelijk dat ook het IBP een regionale agenda kent.

Bij het opstellen van de begroting heeft het college zich een aantal doelstellingen opgelegd. Wat PvdA/GroenLinks mist in deze begroting is het geld dat tegenover de doelstellingen zou moeten staan. Ons inziens is onderdeel van realistisch begroten ook dat je bedragen opneemt voor de ambities die je zegt te willen realiseren ook als je niet exact weet hoeveel het gaat kosten. Een professionele inschatting is volgens ons beter dan het niet opnemen van bedragen.

Om tot een nog realistischer begroting te komen hebben de coalitiepartijen twee amendementen op de begroting opgesteld. Met deze amendementen worden een tweetal reserves gecreëerd, namelijk één om het college de financiële ruimte te geven om de ambities waar te maken, laten we er het label College Werkprogramma aan hangen. En een tweede reserve waarin we de gelden reserveren die we van het rijk krijgen voor de IBP taken. Ik wil hier opmerken dat onze accountant in de auditcommissie heeft geadviseerd deze reserves in de begroting op te nemen.

Een bijkomend voordeel van het vormen van deze reserves is dat de ontwikkeling van de algemene reserve ook een realistischer beeld laat zien. De komende jaren zullen we moeten bezien of deze reserves volstaan om de activiteiten te financieren of dat we moeten bijstorten.

Het college heeft zelf ook een reserve in het leven geroepen voor Recreatie en Toerisme ter grootte van € 100.000. Wat hier concreet mee gaat gebeuren is nog niet duidelijk. Ook hierover is een amendement opgesteld door de coalitiepartijen, We stellen voor dit bedrag te verlagen tot € 50.000.

Voor ons is het zeer belangrijk dat het college staat voor goed en gedegen bestuur van de gemeente, een zorgvuldig fusietraject met respect voor de burgers en de eigenheid van de Beemster maakt hier onderdeel van uit. In dit proces zullen we zaken moeten besluiten die fusie met Purmerend mogelijk gaan maken, denk hier bij aan harmonisering van allerlei regelgeving en dergelijke.

Veel belangrijker dan bestuurlijke verplichting in het kader van de fusie zijn de immateriële, meer emotionele, zaken die geregeld en veiliggesteld moeten worden. Denk hierbij aan het verzamelen van de waarden die we delen in de Beemster en de zogenaamde waardekaarten die op basis hiervan opgesteld gaan worden. De PvdA/GroenLinks fractie maakt zich hierover zorgen, vooral omdat de tegenstellingen tussen inwoners ertoe kunnen leiden dat niet iedereen aan dit proces wil en misschien wel durft deel te nemen. Mevrouw de Wit refereerde hier anderhalve maand geleden ook al aan.

Daarom roept PvdA/GroenLinks iedereen op om deel te nemen aan de gesprekken die we gaan hebben over waarden en dit vooral op een positieve manier te doen om het beste uit de Beemster naar boven te laten komen.

Een zelfde oproep doen wij aan de leden van deze raad. Wij begrijpen dat de uitslag van de verkiezingen en de coalitievorming tot frustraties hebben geleid. Maar het moge duidelijk zijn, de fusie tussen Beemster en Purmerend gaat door. Het is aan ons om daar het beste van te maken. Dat zijn wij verplicht aan alle inwoners van Beemster.